

กวด. 28
วันที่ ๙ ก.พ. ๖๕
เวลา 14.00 น.

สลด.
ส่ง : กวด. ๙ 4 ก.
รับที่ : ๘1524/65
9 ก.พ. 2565 เวลา 13.30 น.

ที่ กษ ๐๓๐๗ (คกร)/ ๕๗๕

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

เรื่อง การแก้ไขปัญหาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเชิง จังหวัดสุรินทร์
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะกรรมการรัฐมนตรี
๒. เอกสารประกอบการพิจารณา จำนวน ๑๐๐ ชุด
๓. รายละเอียดข้อมูลที่หน่วยงานของรัฐต้องเสนอพร้อมกับการขออนุมัติต่อคณะกรรมการรัฐมนตรี
ตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอเสนอเรื่อง การแก้ไขปัญหาผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเชิง จังหวัดสุรินทร์ มาเพื่อให้คณะกรรมการรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องที่เสนอดังกล่าวนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๙) และ (๑๑) ที่กำหนดให้เสนอเรื่องนี้ รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติในด้าน (๕) การพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ และการพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้รองนายกรัฐมนตรี (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) กำกับการบริหารราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะกรรมการรัฐมนตรีด้วยแล้ว (รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียดดังปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒ สรุปได้ ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมา

โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเชิง ตั้งอยู่ที่บ้านสนวน ตำบลด่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ เดิมเป็นโครงการชลประทานขนาดเล็กชื่ออ่างเก็บน้ำห้วยสิงห์ก่อสร้างเมื่อปี ๒๕๒๖ ต่อมาคณะกรรมการรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๗ อนุมัติให้ทำการก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยเชิงแทนที่อ่างเก็บน้ำห้วยสิงห์เดิมซึ่งมีพื้นที่ได้รับประโยชน์น้อย โดยคณะกรรมการสภาตำบลกลางยินยอมเห็นควรให้สร้างตามที่กรมชลประทานเสนอ อ่างเก็บน้ำห้วยเชิงมีปริมาตรความจุ ๘ ล้านลูกบาศก์เมตร พื้นที่ชลประทาน ๔,๐๐๐ ไร่ โดยเหตุที่ราษฎรตามแนวชายแดนไทยด้านจังหวัดสุรินทร์ ได้รับผลกระทบจากการสู้รบระหว่างกองกำลังติดอาวุธของทหารเขมร ๓ ฝ่าย และทหารญวน-เฮงสำริน ทำให้ราษฎรระส่ำระสาย ไม่สามารถประกอบอาชีพเป็นหลักเป็นฐานได้ เนื่องจากต้องคอยหลบกระสุนปืนใหญ่และในการออกไปประกอบอาชีพมักจะเหยียบกับระเบิดของทหารญวน-เฮงสำรินที่ลอบเข้ามาฝังในเขตไทยเสมอ กองทัพอากาศที่ ๒ จึงประสานงานกับกรมชลประทานเพื่อขอให้พิจารณาจัดหาแหล่งน้ำให้แก่ราษฎรประกอบกับสภาพภูมิประเทศในเขต อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ มักประสบกับปัญหาการสู้รบตามแนวชายแดนแล้วยังทำให้ราษฎรได้รับความลำบากยิ่งขึ้น จึงพิจารณาก่อสร้างอ่างเก็บน้ำห้วยเชิงขึ้นเพื่อเป็นเครื่องกีดขวางสกัดกั้นการรุกรานของฝ่ายตรงข้ามและเพื่อพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและการเกษตรให้ราษฎรมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยจะเป็นหลักประกันในการประกอบอาชีพให้มีพื้นที่ทำกินได้รับการใช้ประโยชน์มากขึ้น แต่เนื่องจากเป็นโครงการชลประทานที่ก่อสร้างก่อนมติคณะกรรมการรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒ จึงไม่มีการรังวัดจัดทำแผนที่ ร.ว. ๔๓ ก. เพื่อจ่ายเงินค่าขนย้าย (ค่าที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ) ให้แก่ราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากโครงการแต่อย่างใด

๑.๒ ข้อเท็จจริง...

๑.๒ ข้อเท็จจริง

๑.๒.๑ ราษฎรผู้ได้รับความเดือดร้อนไปยื่นเรื่องร้องทุกข์ที่ศูนย์บริการประชาชน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ทำเนียบรัฐบาล เมื่อวันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๕๖ และมีการหารือเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาผู้ได้รับความเดือดร้อนจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ ณ ห้องประชุม ๕๐๑ ชั้น ๕ ตึกบัญชาการทำเนียบรัฐบาล โดยมีรองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีฝ่ายการเมือง (นายสุภรณ์ อัตถาวงศ์) เป็นประธานการประชุม ซึ่งในที่ประชุมได้กำหนดหลักเกณฑ์ ๘ ข้อ ในการดำเนินงานแก้ไขปัญหา ดังนี้

๑) ขอให้กรอบแนวทางในการแก้ไขปัญหาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๓๙ ที่ให้นำมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒ มาใช้ในการแก้ไขปัญหากรณีราษฎรได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ

๒) ให้คณะอนุกรรมการมีคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้องโดยมีผู้แทนกลุ่มราษฎรจำนวนครึ่งหนึ่งในคณะทำงานที่แต่งตั้ง

๓) ผู้ได้รับผลกระทบยื่นคำร้องต่อคณะทำงานตรวจสอบพิสูจน์สิทธิย้อนหลังและแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับราคาค่าทดแทนทรัพย์สิน

๔) หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแนวเขตที่ได้รับผลกระทบตามความเป็นจริง

๕) กรมที่ดินจัดทำแผนที่และบัญชีรายชื่อเจ้าของที่ดิน (ร.ว.๔๓ ก.)

๖) การพิสูจน์เพื่อการรับรองการครอบครองและทำประโยชน์ย้อนหลัง ให้คณะทำงานตรวจสอบข้อเท็จจริงและแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับราคาค่าทดแทนทรัพย์สิน ใช้ดุลพินิจพิจารณาจากร่องรอยการทำประโยชน์ตามแนวทางของมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เรื่องการครอบครองและทำประโยชน์ กล่าวคือ พื้นที่ที่ถือว่าทำประโยชน์หมายถึงพื้นที่ที่มีการครอบครองในลักษณะยึดถือเพื่อตน และทำประโยชน์ในที่ดินตามสภาพท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นการเพาะปลูกพืชล้มลุก ไม้ยืนต้น เก็บพิน การเก็บของป่า การเลี้ยงสัตว์ในพื้นที่ที่เป็นทุ่งหญ้าธรรมชาติหรือพื้นที่พุ่มไม้ ซึ่งได้เคยมีการทำประโยชน์อย่างใดอย่างหนึ่งดังกล่าวข้างต้นมาแล้ว เว้นแต่เป็นพื้นที่ป่าสมบูรณ์

๗) ราคาค่าทดแทนที่ดิน ให้คณะทำงานตรวจสอบพิสูจน์สิทธิย้อนหลังและแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับราคาค่าทดแทนทรัพย์สิน มีหน้าที่การแสวงหาราคาค่าที่ดินที่จะมีการจ่ายค่าชดเชย ทั้งที่มีเอกสารสิทธิและไม่มีเอกสารสิทธิ โดยคำนึงถึง

๗.๑) ราคาที่ดินในปัจจุบันที่ซื้อขายกันจริงในท้องถิ่น

๗.๒) ราคาที่ดินที่มีการตีราคาไว้เพื่อประโยชน์การเรียกเก็บภาษีบำรุงท้องที่

๗.๓) ราคาประเมินของที่ดินเพื่อเรียกเก็บค่าธรรมเนียมในการจดทะเบียนสิทธินิติกรรม

๗.๔) สภาพและที่ตั้งของที่ดิน

๘) ให้คณะทำงานตรวจสอบพิสูจน์สิทธิย้อนหลังและแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับราคาค่าทดแทนทรัพย์สิน รายงานผลการดำเนินงาน ให้คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการชลประทานในเขตจังหวัดสุรินทร์ เพื่อพิจารณานำเสนอคณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ เห็นชอบก่อนนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

๑.๓ กฎหมาย มติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

๑) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ (มาตรา ๔๑ และมาตรา ๕๘)

๒) พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒

๓) มติคณะรัฐมนตรี...

๓) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๓๒ เรื่อง ขออนุมัติหลักการเกี่ยวกับการจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดิน ค่าร้อยละบ้านเรือน สิ่งปลูกสร้าง ค่าทดแทนต้นไม้ยืนต้น พืชล้มลุก ให้แก่ราษฎรผู้ถือครองที่ดินซึ่งไม่มีเอกสารสิทธิ และการจ่ายเงินค่าทดแทนที่ดินในเขตนิคม ที่ถูกเขตการก่อสร้างโครงการชลประทาน

๔) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๓๙ เรื่อง ปัญหาเกี่ยวกับการสร้างเขื่อน

๕) มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๖๐ เรื่อง การเวนคืนที่ดินเพื่อใช้ดำเนินโครงการต่าง ๆ ของภาครัฐ

๑.๔ ผลการดำเนินงาน

๑.๔.๑ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีคำสั่งที่ ๔๐๔/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๙ คำสั่งที่ ๑๖๘/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ คำสั่งที่ ๕๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๒ และคำสั่งที่ ๒๓๘๕/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ เพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาเป็นลำดับ และคณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ ได้มีคำสั่งที่ ๑/๒๕๕๙ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๙ คำสั่งที่ ๒/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๖๑ คำสั่งที่ ๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒ และคำสั่งที่ ๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการชลประทาน ในเขตจังหวัดสุรินทร์

๑.๔.๒ คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการชลประทานในเขตจังหวัดสุรินทร์ ได้ประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าว โดยมีมติที่สำคัญสรุป ดังนี้

๑) การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๒๔ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ ห้องประชุมศรีณรงค์ศาลากลางจังหวัดสุรินทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ คณะอนุกรรมการฯ มีมติ

- รับทราบผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการชลประทาน ในเขตจังหวัดสุรินทร์ (ชุดเดิม)

- เห็นชอบพิจารณาการแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบพิสูจน์สิทธิย้อนหลังและแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับราคาค่าทดแทนทรัพย์สินที่ถูกเขตโครงการอ่างเก็บน้ำทั้ง ๕ อ่างเก็บน้ำในเขตจังหวัดสุรินทร์ (ชุดใหม่) ทั้ง ๔ อำเภอ โดยให้ฝ่ายเลขานุการเสนอคำสั่งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ลงนามแต่งตั้ง

- ให้ฝ่ายเลขานุการเสนอประกาศให้ยื่นและรับคำร้องเพิ่มเติมสำหรับผู้ที่ยังไม่ได้ยื่นทั้ง ๕ อ่างเก็บน้ำ โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์ ลงนามประกาศ

๒) การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุมศรีณรงค์ศาลากลางจังหวัดสุรินทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมืองสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ มีมติ

- รับรองผลการดำเนินงานตรวจสอบพิสูจน์สิทธิแปลงที่ดินในเขตอ่างเก็บน้ำห้วยเชิง จำนวน ๗๖ แปลง รวมเนื้อที่ ๕๗๕-๓-๓๕ ไร่ ด้วยมติจำนวน ๒๐ เสียง ที่เหลืองดออกเสียง

- เห็นชอบให้กำหนดราคาค่าทดแทนที่ดินในอัตราไร่ละ ๑๘๒,๖๒๓ บาท เท่ากันทั้งโครงการ เห็นด้วยจำนวน ๑๒ เสียง ไม่เห็นด้วย ๓ เสียง (เนื่องจากเห็นว่าคณะทำงานตรวจสอบพิสูจน์สิทธิย้อนหลังและแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับราคาค่าทดแทนทรัพย์สิน ใช้ข้อมูลการแสวงหาราคาไม่ตรงกับสภาพทำเลและที่ตั้งของบริเวณอ่างเก็บน้ำ) ที่เหลืองดออกเสียง จากคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการชลประทานในเขตจังหวัดสุรินทร์ทั้งหมด ๒๔ ท่าน และมาประชุม ๒๐ ท่าน ไม่มาประชุม ๔ ท่าน

๓) การประชุมครั้งที่...

๓) การประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุม เอนกประสงค์ (อาคารพระราชทานเลี้ยง) โครงการชลประทานสุรินทร์ คณะอนุกรรมการฯ มีมติ

- รับทราบ การดำเนินการอ่านแปลภาพถ่ายทางอากาศ ประกอบด้วยอ่างเก็บน้ำ ห้วยเสนง จำนวน ๗๕ แปลง และอ่างเก็บน้ำอำปิล จำนวน ๓๓๒ แปลง

- เห็นชอบบัญชีรายละเอียดแปลงที่ดินของราษฎรที่ถูกเขตชลประทาน โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเซิง กรณีที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิจำนวน ๗๖ แปลง เนื้อที่ ๕๗๕-๓-๓๕ ไร่ และให้นำเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อนำเสนอคณะกรรมการร่วมฯ พิจารณาต่อไป

- รับทราบ ผลการนำรายชื่อเพื่อปิดประกาศในพื้นที่ให้ผู้มีส่วนได้เสียคัดค้าน มีกำหนดภายใน ๓๐ วัน กรณีโครงการอ่างเก็บน้ำกล้วยร่มเย็น โครงการอ่างเก็บน้ำบ้านทำนบ และโครงการ อ่างเก็บน้ำห้วยเซิง และไม่มีผู้ใดคัดค้าน

๑.๔.๓ คณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ ชุดปัจจุบัน ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องดังกล่าวในปี ๒๕๖๓-๒๕๖๔ รวมทั้งสิ้น ๓ ครั้ง โดยสรุปมติได้ ดังนี้

๑) การประชุมครั้งที่ ๖/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ ณ ห้องประชุม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ มีมติรับทราบผลการดำเนินงานของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการชลประทานในเขตจังหวัดสุรินทร์

๒) การประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ มีมติเห็นชอบผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างชลประทานในเขตจังหวัดสุรินทร์ ตามมติที่ประชุมของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการชลประทานในเขตจังหวัดสุรินทร์ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ซึ่งมีมติเห็นชอบบัญชีรายละเอียดแปลงที่ดินของราษฎรที่ถูกเขตชลประทานโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเซิง ในเขตจังหวัดสุรินทร์ กรณีแปลงที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิที่ได้รับผลกระทบตามที่ปรากฏในแผนที่ ร.ว.๔๓ ก. ตามผลการรังวัดโดยช่างวัดของกรมที่ดิน มีที่ดินได้รับผลกระทบ จำนวน ๗๖ แปลง เนื้อที่ ๕๗๕-๓-๓๕ ไร่ และการแสวงหาราคา ในอัตราไร่ละ ๑๘๒,๖๒๓ บาท และ

๓) การประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ ณ ห้องประชุม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ คณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ มีมติเห็นชอบให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเซิง ในท้องที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน ๗๖ แปลง เนื้อที่ ๕๗๕-๓-๓๕ ไร่ ในอัตราไร่ละ ๑๘๒,๖๒๓ บาท คิดเป็นเงิน ๑๐๕,๑๖๑,๑๗๑.๗๖ บาท แต่ให้ฝ่ายเลขานุการไปตรวจสอบหลักฐานอ้างอิง และที่มาของราคาว่าถูกต้องเหมาะสมตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นหรือไม่ และรายงานรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เพื่อนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาจ่ายเงินต่อไป

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

ปัญหาข้อเรียกร้องดังกล่าวเกิดขึ้นมาเป็นเวลานาน มีผลการดำเนินการแก้ไขปัญหาทั้งในระดับอำเภอ ระดับจังหวัด มาตามลำดับจนได้ข้อสรุปในระดับหนึ่ง และเมื่อนำมาสู่การพิจารณาในคณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ ที่มีตัวแทนเกษตรกรร่วมเป็นกรรมการด้วย สามารถเจรจาได้ข้อยุติเกี่ยวกับแนวทาง แก้ไขปัญหา แต่เนื่องจากปัญหาข้อเรียกร้องของเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรเป็นปัญหาในเชิงนโยบายที่จะต้องนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาตามแนวทางที่รัฐบาลต่าง ๆ ได้เคยปฏิบัติมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เช่น กรณีของกลุ่มสมัชชาคนจน และหากคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้มีการช่วยเหลือแก่เกษตรกรในครั้ง นี้ จะช่วยบรรเทาความเดือดร้อนและเสริมสร้างความมั่นใจให้แก่เกษตรกรว่าส่วนราชการและรัฐบาลปัจจุบันมีความจริงใจที่จะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนให้แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการของรัฐอย่างแท้จริง

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้โปรดพิจารณานำเรื่องนี้กราบเรียนต่อนายกรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบนำเสนอคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว กรมชลประทานจะได้ดำเนินการตามขั้นตอนของระเบียบ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องต่อไป ซึ่งเรื่องดังกล่าวจะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างส่วนราชการกับราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างผลกระทบจากโครงการของรัฐ

๔. สารสำคัญ/ข้อเท็จจริง

คณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการชลประทานในเขตจังหวัดสุรินทร์ จังหวัดสุรินทร์ ที่ได้มีคำสั่งที่ ๑๙๓๘/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๐ และแต่งตั้งคณะทำงานตรวจสอบพิสูจน์สิทธิย้อนหลังและแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับราคาค่าทดแทนทรัพย์สินที่ถูกเขตโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเชิง ตำบลต่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ โดยมีนายอำเภอกาบเชิง เป็นประธานผู้แทนส่วนราชการที่เกี่ยวข้องและตัวแทนราษฎรในพื้นที่ร่วมเป็นคณะทำงาน และคณะทำงานของอำเภอกาบเชิง ได้จัดประชุม จำนวน ๕ ครั้ง ได้สรุปผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงเสนอต่อคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการชลประทาน ในเขตจังหวัดสุรินทร์ และคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการชลประทานในเขตจังหวัดสุรินทร์ ได้ประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๖๓ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบให้เสนอแนวทางช่วยเหลือเยียวยาแก้ไข ปัญหาของเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเชิง จังหวัดสุรินทร์ ต่อคณะกรรมการร่วมระหว่างภาคราชการและผู้แทนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ เพื่อพิจารณาผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเชิง รายละเอียด ดังนี้

๑) เห็นชอบผลการดำเนินการอ่านแปลภาพถ่ายทางอากาศ

๒) เห็นชอบบัญชีรายละเอียดแปลงที่ดินของราษฎรที่ถูกเขตชลประทาน โครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเชิง ตำบลต่าน อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ กรณีที่ดินไม่มีเอกสารสิทธิ จำนวน ๗๖ แปลง รวมเนื้อที่ ๕๗๕-๓-๓๕ ไร่ ในอัตราไร่ละ ๑๘๒,๖๒๓ บาท

๓) เห็นชอบผลการนำบัญชีรายชื่อติดประกาศในพื้นที่ให้ผู้มีส่วนได้เสียคัดค้าน มีกำหนด

๓๐ วัน ไม่มีผู้คัดค้าน

คณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ ได้ประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ และมีมติเห็นชอบการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรอย่างเป็นธรรมและช่วยเหลือเยียวยาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่เกษตรกรผู้ครอบครองที่ดินจำนวน ๗๖ แปลง เนื้อที่ ๕๗๕-๓-๓๕ ไร่ ตามมติของคณะอนุกรรมการแก้ไขปัญหาเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโครงการชลประทานในเขตจังหวัดสุรินทร์ เมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๓ ทั้งนี้ ที่มาของการกำหนดราคาค่าทดแทนหรือค่าชดเชยที่จะต้องจ่ายขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป และรายงานผลการประชุมเพื่อนำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาให้ความเห็นชอบในการนำเรื่องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ที่มาของราคา	อัตราไร่ละ (บาท)	เป็นเงิน (บาท)	หมายเหตุ
คณะทำงานฯ (เสียงข้างมาก)	๑๘๒,๖๒๓	๑๐๕,๑๖๑,๑๗๑.๗๖	ราคาที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ
คณะทำงานฯ (เสียงข้างน้อย)	๑๖,๐๐๐	๙,๒๑๓,๔๐๐	ราคาที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิ

เมื่อวันที่ ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับทราบและเห็นชอบตามมติที่ประชุมของคณะกรรมการร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานของรัฐ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔ โดยที่มาของการกำหนดราคา ค่าทดแทนหรือค่าชดเชยที่จะต้องจ่ายขอให้กรมชลประทานนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ประกอบด้วย ความเห็นของกรมชลประทาน ราคาที่คณะทำงานตรวจสอบพิสูจน์สิทธิย้อนหลังและแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับ ราคา ค่าทดแทนทรัพย์สิน นำเสนอ และความเห็นของผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา โดยจัดทำเป็น เอกสารแนบประกอบการพิจารณาเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

๕. ผลกระทบ

ด้านสังคม หากคณะรัฐมนตรีอนุมัติให้มีการจ่ายเงินค่าชดเชยแก่ราษฎรกลุ่มนี้ จะช่วยลดความขัดแย้งระหว่างส่วนราชการกับราษฎรที่เรียกร้อง รวมทั้งช่วยเสริมสร้างความมั่นใจว่าคณะรัฐมนตรีจะมีความจริงใจที่จะแก้ไขปัญหาให้แก่ราษฎร

๖. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา

หากคณะรัฐมนตรี อนุมัติในหลักการให้กรมชลประทานจ่ายค่าชดเชยให้แก่ราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐ กรณีโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเชิง จังหวัดสุรินทร์ วงเงินรวมทั้งสิ้น ๑๐๕,๑๖๑,๑๗๑.๗๖ บาท กรมชลประทานจะเสนอของบประมาณเพื่อรองรับการดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมาย ระเบียบ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องต่อไป

๗. ข้อกำหนดและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

มาตรา ๔ กำหนดให้การเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีให้เสนอได้เฉพาะเรื่อง

(๙) เรื่องที่ขอทบทวนหรือยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศตาม (๖)

(๑๑) เรื่องที่ต้องใช้งบประมาณแผ่นดินนอกเหนือจากที่ได้รับอนุมัติไว้แล้ว ตามกฎหมายว่าด้วยงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

๗.๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๑ เห็นชอบหลักเกณฑ์การช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อน ตามมติคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๑ เมื่อวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ โดยในหลักการจะไม่มี การจ่ายค่าชดเชยหรือค่าทดแทนข้าช้อนหรือย่อนหลัง เนื่องจากจะทำให้มีการเรียกร้องของเขื่อนที่สร้างเสร็จไปแล้วตามมาอีกมากมายซึ่งจะทำให้รัฐบาลต้องแก้ไขปัญหาไม่รู้จบ

๘. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ ดังนี้

๘.๑ ขอยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๔๑ ซึ่งเห็นชอบในหลักเกณฑ์การช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อน และได้วางหลักการไว้ว่าไม่สามารถจ่ายค่าชดเชยหรือค่าทดแทนข้าช้อนหรือย่อนหลังได้ และอนุมัติให้กรมชลประทานจ่ายเงินค่าชดเชยให้แก่ราษฎรผู้ได้รับผลกระทบจากการดำเนินงานโครงการของรัฐกรณีโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเชิงในท้องที่อำเภอกาบเชิง จังหวัดสุรินทร์ จำนวน ๗๖ แปลง เนื้อที่ ๕๗๕-๓-๓๕ ไร่ ตามอัตราที่คณะทำงานตรวจสอบพิสูจน์สิทธิย่อนหลังและแสวงหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับราคาค่าทดแทนทรัพย์สิน กำหนดคืออัตราไร่ละ ๑๘๒,๖๒๓ บาท คิดเป็นเงิน ๑๐๕,๑๖๑,๑๗๑.๗๖ บาท หรือตามอัตราที่คณะรัฐมนตรีจะพิจารณา โดยผู้มีสิทธิจะต้องมีชื่อปรากฏในแผนที่ ร.ว.๔๓ ก. ตามผลการรังวัด โดยช่างรังวัดของกรมที่ดิน

๘.๒ เพื่อให้การจ่ายเงินเป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส และป้องกันมิให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบจากราษฎร เห็นสมควรอนุมัติแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับดูแลการจ่ายเงิน เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลการจ่ายเงินและจำนวนเงินค่าชดเชยให้ถูกต้อง ครบถ้วน ตรงตามบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิและจำนวนเงินค่าชดเชย ประกอบด้วย

๑) ผู้ว่าราชการจังหวัดสุรินทร์	ประธานกรรมการ
๒) อัยการจังหวัดสุรินทร์	กรรมการ
๓) คลังจังหวัดสุรินทร์	กรรมการ
๔) ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัดสุรินทร์	กรรมการ
๕) เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัดสุรินทร์	กรรมการ
๖) ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสุรินทร์	กรรมการ
๗) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดสุรินทร์	กรรมการ
๘) นายอำเภอกาบเชิง	กรรมการ
๙) นายปุด วงศ์เจริญ (ตัวแทนเกษตรกร)	กรรมการ
๑๐) นายศักดิ์ดา กาญจนเสน (ตัวแทนเกษตรกร)	กรรมการ
๑๑) นายโพธิ์ ตุ่มทอง (ตัวแทนเกษตรกร)	กรรมการ
๑๒) ผู้อำนวยการโครงการชลประทานสุรินทร์	กรรมการและเลขานุการ
สำนักงานชลประทานที่ ๘ กรมชลประทาน	
๑๓) หัวหน้าฝ่ายจัดหาที่ดินที่ ๔ ส่วนจัดหาที่ดินที่ ๒	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
สำนักกฎหมายและที่ดิน กรมชลประทาน	

โดยให้คณะกรรมการดังกล่าว ตรวจสอบบุคคลที่มีสิทธิ จำนวน ๗๖ แปลง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ รวมทั้งกำกับดูแลการจ่ายเงินค่าชดเชยให้เป็นไปอย่างถูกต้องเรียบร้อย สำหรับการจ่ายเงินกรณีนี้ เห็นสมควรจ่ายด้วยวิธีโอนเข้าบัญชีธนาคาร (จ่ายตรง) ตามบัญชีรายชื่อบุคคลที่ผ่านการตรวจสอบจากคณะกรรมการตามข้อ ๘.๒ หรือทายาทของบุคคลดังกล่าว โดยให้ถือความเห็นของคณะกรรมการชุดนี้เป็นหลักฐานประกอบการจ่ายเงิน และให้ระบุในหลักฐานการรับเงินด้วยว่า “ข้าพเจ้ายินยอมรับเงินค่าชดเชยในครั้งนี้ และจะไม่มาเรียกร้องหรือขอรับความช่วยเหลือใด ๆ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโครงการอ่างเก็บน้ำห้วยเซิงจากทางราชการอีก”

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีน้อมเกล้าเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรมชลประทาน

สำนักกฎหมายและที่ดิน

โทรศัพท์ โทรสาร ๐ ๒๖๖๙ ๓๕๕๖